

Seminarium med anledning av nya försäkringsrörelselagen

Understödsföreningar med
begränsad tillsyn

2011-09-08

Agenda

- Bakgrund
- Redovisning
- Rapportering
- Omprövning till försäkringsförening
- Dispenser för föreningar
- Aktuariella frågor och informationskrav
- Frågor

Förkortningar

- FRL/nya FRL – Försäkringsrörelselagen (2010:2043)
- UFL – lagen (1972:262) om understödsföreningar
- ABL – aktiebolagslagen (2005:551)
- FL – lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar
- ÅRL – årsredovisningslagen (1995:1554)
- ÅRFL – lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag

Seminarium med anledning av nya försäkringsrörelselagen

Bakgrund – Understödsföreningar
med begränsad tillsyn

Anders Lindkvist
anders.lindkvist@fi.se
2011-09-08

Bakgrund

- Försäkringsrörelselagen (2010:2043) ('FRL') trädde i kraft 1 april 2011
- Syfte med ny lagstiftning
  - Språklig och redaktionell modernisering
  - Anpassning till allmän associationsrätt
  - Ökad mångfald på försäkringsområdet
  - Konkurrensneutralitet
  - Försäkringstagarskydd oavsett associationsform
  - Grund för Solvens 2-reform

Allmänt om försäkringsföreningar

- Försäkringsförening, en särskild form av förening
- Nybildning eller omprövning kan endast ske genom tillstånd från FI
- Gemensamma försäkringsrörelse regler för försäkringsföreningar, försäkringsaktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag
- Alla försäkringsklasser tillgängliga, även skadeförsäkring
- Associationsrättsliga skillnader
- FL är tillämplig om inte särreglering finns i FRL

Några skillnader mot UFL

- Öppenhetsprincipen i FL
  - Särskilda skäl för att neka medlemskap
  - Begränsning till syfte, område etc.
- Försäkringsavtal och villkor enligt FAL
- Inte nödvändigt att ange försäkringsvillkor i stadgarna
- Nya finansieringsformer
  - Verksamhetskapital
  - Förlagsinsatser

Några skillnader mot UFL

- Solvenskrav och garantibelopp gäller
- Förmånsrätt gäller med försäkringstekniska avsättningar, skuldtäckning och skuldtäckningsregister
- Försäkringstekniska riktlinjer med konsekvensbeskrivning och beräkningsunderlag
- Ledningskrav
- Revisorskrav
- Möjlighet att fusionera försäkringsföreningar

Seminarium med anledning av nya försäkringsrörelselagen

Redovisning – Understödsföreningar med begränsad tillsyn

Greta Wennerberg
greta.wennerberg@fi.se
2011-09-08

Redovisning

- Ändringar i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL)
- Dispenser
- FFFS 2011:27 Föreskrifter och allmänna råd om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens (Ersätter FFFS 2006:18)

1 kap. 1 § ÅRFL

Tillämpningsområde

- Ändringar i 1 kap. 1 § ÅRFL
- Reglerna om *understödsföreningar* har utgått i ÅRFL
- Understödsföreningar ska tillämpa lydelsen i 1 kap. 1 § innan ändringen (ändringar t.o.m. SFS 2010:1264)
- Ändrad referens till FRL om försäkringsföretag som får undantas från ÅRFL (1 kap. 20 § FRL)

Räkenskapsår
som inleds
efter den 31
december 2010

1 kap. 1 § ÅRFL

Tillämpningsområde

■ 1 kap. 1 § Lydelse enligt SFS 2010:1264

- Denna lag är tillämplig på försäkringsföretag. Med försäkringsföretag avses *försäkringsaktiebolag* och *ömsesidiga försäkringsbolag* som omfattas av försäkringsrörelselagen (1982:713) samt *understödsföreningar* som omfattas av lagen (1972:262) om understödsföreningar. Vid tillämpning av denna lag ska en understödsförening anses som ett livförsäkringsföretag....

Lag (2010:1264)

■ 1 kap. 1 § Lydelse enligt SFS 2010:2058

- Denna lag är tillämplig på försäkringsföretag. Med försäkringsföretag avses *försäkringsaktiebolag*, *ömsesidiga försäkringsbolag* och *försäkringsföreningar* som omfattas av försäkringsrörelselagen (2010:2043) ....

Lag (2010:2058)

Exempel nya regler - 5 kap. 2 § ÅRFL

Räkenskapsår
som inleds
efter den 31
december 2010

- 5 kap. 2 § punkt 7 om särskilda regler i ÅRFL om tillämpningen av upplysningar avseende om *lån ledande befattningshavare* i ÅRL (referens till den upphävda FRL) har utgått
- Hela 5 kap. 12 § ÅRL gäller efter ändringen (där finns motsvarande regler som de i punkt 7)
- Understödsföreningar ska tillämpa lydelsen i 5 kap. 2 § innan ändringen (ändringar t.o.m. SFS 2004:1177)

Vad innebär det att tillämpa äldre regler?

- Normalt de regler som gällde innan den nya lagen trätt i kraft
- Läs övergångsreglerna
- Viktigt att tänka på detta vid hänvisningar till andra lagar
- Nätversioner av lagstiftning hänvisar ofta till den aktuella lagstiftningen
- Kan vara bra att spara dessa lagar/litteratur

Dispens från ÅRFL - understödsföreningar

- Dispens kan enligt ÅRFL medges understödsföreningar under förutsättning att
  - förmånerna från en begravningskassa inte överstiger ett prisbasbelopp (ca 44 000 kronor) eller utgår som naturaförmån, eller
  - premieinkomsten i en understödsförening som meddelar annan livförsäkring inte överstiger 500 000 euro (4,5 miljoner kr) samtidigt som stadgarna innehåller bestämmelser om rätt till uttaxering, extra bidrag eller nedsättning av förmåner
- Vidare bör, enligt FI, en dispens förutsätta att
  - balansomslutningen inte överstiger 1 000 basbelopp (ca 44 miljoner kronor),
  - företaget inte är nybildat, och
  - företaget inte har dotterföretag

Dispens från ÅRFL – direkt livförsäkring – nya regler

- Dispens enligt 1 kap. 1 § ÅRFL (1 kap. 20 § FRL)
  1. *försäkringsföretag* som bara tillhandahåller försäkringsförmåner vid *dödsfall*, om förmånerna inte överstiger den genomsnittliga begravningskostnaden för en avliden person eller utgår i annan form än pengar, och
  2. *försäkringsföreningar*, om
    - a) stadgarna innehåller bestämmelser som tillåter *uttaxering* för medlemmar, och
    - b) den årliga *premieinkomsten* för livförsäkringsrörelse inte överstiger ett belopp som motsvarar fem miljoner euro under en treårsperiod

Årsredovisningsföreskrifter – ändringar 2011

- FFFS 2011:28 Föreskrifter om ändring i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2008:26) om årsredovisning i försäkringsföretag
- FFFS 2011:27 Föreskrifter och allmänna råd om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens – gäller inte understödsföreningar
- FFFS 2006:18 upphävs men tillämpas av understödsföreningar som har dispens

Tillämpas av
försäkrings-
föreningar
som har
dispens

FFFS 2011:27

OBS!
FFFS 2011:27
gäller inte
understöds-
föreningar!

- Understödsföreningar får fortsätta att driva verksamhet till utgången av 2014
- Lagen om understödsföreningar tillämpas tills föreningen har ombildats/likviderats (senast utgången av 2014)
- FFFS 2011:27 Föreskrifter och allmänna råd om förenklad årsredovisning i försäkringsföretag som har dispens (ersätter FFFS 2006:18)
  - Tillämpas av *försäkringsföreningar* och *ömsesidiga livförsäkringsbolag* som ansökt och erhållit dispens

Seminarium med anledning av nya försäkringsrörelselagen

Rapportering – Understödsföreningar med begränsad tillsyn

Joakim Ström
joakim.ström@fi.se
2011-09-08

Rapportering

- Idag ingen periodisk rapportering för kvartal eller årsrapport
- Om understödsföreningen övergår till försäkringsförening medför detta periodisk rapportering (Dispens!):
  - Kvartalsrapport liv FFFS 2011:30
    - 1, Nyteckning och premier (Flik E)
    - 2, Ytterligare uppgifter om balansomslutning överstiger 500 miljoner kr
  - Rapportering av Kapitalplaceringar till SCB enligt 2011:31 och 2008:17 – endast företag som har en balansomslutning överstigande 100 miljoner kr.

Rapportering (forts)

- Årsrapport liv – FFFS 2011:34 och FFFS 2008:22

Endast för försäkringsföreningar med en balansomsättning större än 100 miljoner

- "Trafikljusrapporteringen" – Endast försäkringsföreningar med tjänstepension

■ Övrigt:

Rapportering av periodiska rapporter sker bäst via FI:s webbaserade inrapporteringssystem

Automatisk koppling av elektroniska rapporter till respektive bolag vid start av rapportering

Skapa konsoliderade rapporteringsföreskrifter som läggs ut på hemsidan

Seminarium med anledning av nya försäkringsrörelselagen

Omprövning till försäkringsförening –
Understödsförsäkringar med begränsad
tillsyn

Anders Lindkvist
anders.lindkvist@fi.se
2011-09-08

Tillstånd som försäkringsförening

- Övergångsregler i 7 § lagen (2010:2044) om införande av försäkringsrörelselagen
  - Ansökan om tillstånd enligt FRL senast 31 december 2014
  - Rörelse kan bedrivas tills tillståndsbeslut vinner laga kraft (även efter 2014)
  - Likvidation om ansökan inte görs i tid eller avslås (även före utgång av 2014)
  - UFL och FI:s äldre föreskrifter tillämpas (även i likvidation) tills tillstånd ges enligt FRL

Inför ansökan om omprövning

- Förberedelse i styrelsen
  - Nya krav på verksamheten
  - Dokumentation och förslag till stämman
- Ny firma med "försäkringsförening" förhandsgranskas av Bolagsverket
- Stämmobeslut
  - Stadgeändring
  - Ansökan om tillstånd som försäkringsförening
- Avgift 46 000 kr (Avgiftsklass K) (2011)
- Handläggningstid ~150 dagar

Grunder för tillståndsprovning

- Allmänna tillståndskrav i 2 kap. 4 § FRL
  - Stadgarna ska stämma med FRL och FL och ha adekvat innehåll
  - Verksamheten ska uppfylla kraven i FRL och övriga tillämpliga författningar
  - Styrelseledamöter och verkställande direktör ska ha den insikt och erfarenhet som krävs och i övrigt vara lämpliga att delta i ledningen av försäkringsföretag (ledningsprovning)

- Förenklad provning rimlig i många fall (prop. 2009/10:246, s 414 f)

Grundkrav på ansökan

- 2 kap. 1 – 5 §§ försäkringsrörelseförordningen (2011:257)
  - Ansökan undertecknas av samtliga styrelseledamöter
  - Personuppgifter om styrelseledamöterna
  - Försäkran om styrelseledamöternas frihet från konkurs, näringsförbud, förvaltare
  - Ev. skaderegleringsrepresentanter enligt TSL
  - Verksamhetsplan (FFFS 2011:21)
  - Nya stadgar

Bilagor till ansökan

- Stämmoprotokoll
- Stadgar med innehåll enligt
  - 2 kap. 2 § 1 st 1-3 och 6-12 pp FL
  - 13 kap. 6 § FRL
  - Separata försäkringsvillkor
  - Uppgift om verksamhetskapital
  - Noggrannhet krävs! (godkännande + registrering)
- Verksamhetsplan (FFFS 2011:21), bla:
  - Beskrivning av verksamheten
  - Ekonomiska prognoser
- Dispensansökan? (1:19, 1:20 mfl. FRL eller FFFS)

Bilagor till ansökan

- Ledningsprövning FFFS 2009:3
  - Styrelseordförande
  - Styrelseledamöter
  - Verkställande direktör
  - Ställföreträdande verkställande direktör
- Insikt, erfarenhet och i övrigt lämplig
- Formulär Bilaga 2 till FFFS 2009:3
  - Fullständigt ifyllt
  - Meritförteckning
  - ID för ev. utlandsbosatta
- Tjänstepensionskassor
  - Ingen omprövning av redan prövade personer

Bilagor till ansökan

- Riktlinjer enligt FRL och FFFS
  - Försäkringstekniska riktlinjer med konsekvensbeskrivning och försäkringstekniskt beräkningsunderlag (8:1-3 FRL, FFFS 2011:5, 2011:12)
  - Placeringsriktlinjer (8:4 FRL)
  - Riktlinjer för hantering av intressekonflikter (8:7 FRL)
  - Penningtvätsregler för livförsäkringsrörelse (FFFS 2009:1)
  - Riktlinjer och avtalsutkast för outsourcing (FFFS 2005:1)
  - Skuldtäckningspolicy (FFFS 2011:20)

Efter tillståndsbeslut

- Registrering hos Bolagsverket
  - Föreningen ansvarar för anmälan till Bv
  - Anmälan ska ske inom 6 månader från beslutet
  - Verksamheten får påbörjas när beslutet har meddelats

- Föreningen följer FRL, FL, nya FFFS och övriga författningar för försäkringsföretag

- Avslag?
  - Laga kraft (överklagande)
  - Likvidation
  - Anmälas till FI inom 6 veckor, annars likvidationsanmälan till domstol

Seminarium med anledning av nya försäkringsrörelselagen

Dispenser för föreningar –
Understödsföreningar med
begränsad tillsyn

Anders Lindkvist
anders.lindkvist@fi.se
2011-09-08

Dispenser

- Understödsföreningar
  - Gällande dispenser för understödsföreningar enligt UFL fortsätter enligt beslut
  - Nya/förnyade dispenser kan ges för understödsföreningar enligt UFL
- Försäkringsföreningar
  - Dispens enligt 1:19, 1:20 FRL kan sökas i samband med tillståndsansökan eller i efterhand

Dispens för livförsäkring

- Dispensmöjlighet enligt 1:20 FRL för
  - Begravningskassor, dvs. enbart dödsfallsförmåner inom genomsnittlig begravningskostnad (eller i natura)
- Mindre försäkringsföreningar med
  - årlig premieinkomst < €5 mn under treårsperiod
  - uttaxeringsrätt i stadgarna
- Typexempel: nedsättning av garantibelopp med mer än en fjärdedel
  - Garantibelopp 2 = €3,5 mn = 32,9 mnkr (2011)

Dispens för skadeförsäkring

- Dispensmöjlighet enligt 1:19 FRL om
  - årlig premieinkomst < €5 mn
  - minst hälften av premieinkomsten kommer från medlemmarna
  - uttaxeringsrätt finns i stadgarna
  - ej kredit- eller borgensförsäkring eller annan än underordnad ansvarsförsäkring
- Typexempel: nedsättning av garantibelopp med mer än en fjärdedel
  - Garantibelopp 1 = €2,3 mn = 21,62 mnkr (2011)
  - Garantibelopp 2 = €3,5 mn = 32,9 mnkr (2011)

Dispensbedömning

- Prop. 2009/10:246, s 410
- Individualiserad särbehandling
  - Heterogen grupp av företag
  - Svår uppgift att ange vilka bestämmelser som undantas för olika företag
  - Individuell dispensprövning
  - FI beaktar de speciella förhållanden som finns i det enskilda företaget
- Typfall
  - Garantibeloppet
  - ”Begränsad tillsyn” (ej undantag från grundläggande associations- och rörelseregler)

Specifika dispensregler i FRL

- Garantibelopp
  - Nedsättning med högst en fjärdedel (7:20 FRL)
- Upplåningsbegränsning
  - Undantag från ringa begränsningen (4:5 FRL)
- Skuldtäckningstillgångar
  - Tillfälliga undantag avseende tillgångsslag och kvantitativa begränsningar (6:11, 13, 17, 23 FRL)
- Försäkringsgrupper
  - Gruppbaserad redovisning (9:7,8 FRL)

Dispensregler i FFFS

- Individuella undantag vid särskilda skäl
- Kvartalsrapportering
  - Skadeförsäkring (FFFS 2008:15)
  - Livförsäkring (FFFS 2011:30)
- Årsbokslutsrapportering
  - Skadeförsäkring (FFFS 2008:19, 21)
  - Livförsäkring (FFFS 2008:22)
- Krav på ansvarig aktuarie (FFFS 2011:19)
- Säkerhetsreserv i skadeförsäkring (FFFS 2011:9)
  - avsättning och upplösning

Seminarium med anledning av nya försäkringsrörelselagen

Aktuariella frågor, informationskrav m
m – Understödsföreningar med
begränsad tillsyn

Göran Ronge
goran.ronge@fi.se
2011-09-08

Allmänt

Understödsföreningar med begränsad tillsyn finns idag i form av

- begravningskassor,
- allmänna pensionskassor och
- sjukkassor.

För kassorna kan dispens enligt FRL 1:20 medföra att vissa åtgärder inte behöver genomföras vid ombildning.

Aktuariella frågor

Vid bildande av försäkringsförening

- Försäkringstekniska utredningar upphör
- Försäkringstekniska grunder i stadgarna upphör
- Försäkringstekniska riktlinjer (se FFFS 2011:12) ska upprättas
- Komplettering med konsekvensredogörelse (se FFFS 2011:5)
- Försäkringstekniskt beräkningsunderlag (FTB) ska även upprättas
- De försäkringstekniska utredningarna och beräkningarna ska utföras under överinseende av en eller flera **aktuarier**.

Vissa övriga frågor

Vid bildande av försäkringsförening

- Produktbegränsningar upphävs (OBS! Dock fortsatta begränsningar vid dispens för begravningskassor enligt FRL 1:20)
- Placeringsriktlinjer ska upprättas
- Krav på skuldtäckningsregister motsvarande försäkringstekniska avsättningar (f e r)
- Sannolikt oeftergivligt generellt ekonomiskt krav:
  - Tillgångar ska överstiga beräknade försäkringstekniska avsättningar (premiereserv) med minst 5 %

Informationskrav

- Ingen ny text i nya FRL men reglerna förda till 4 kap. 2 § och gäller även för försäkringsföreningar
- Nya föreskrifter FFFS (2011:39) från 1 april 2012 gäller även försäkringsföreningar (dispens möjlig)
- Skadeförsäkring: få förändringar, några förtydliganden
- Livförsäkring och tjänstepension: största förändringen är allmänna råd om faktablad

Frågor?

Kontaktpersoner

Redovisning	Greta Wennerberg	greta.wennerberg@fi.se
Rapportering	Joakim Ström	joakim.ström@fi.se
Aktuarie	Göran Ronge	göran.ronge@fi.se
Informationskrav	Björn Palmgren	bjorn.palmgren@fi.se
Dispenser m.m.	Anders Lindkvist	anders.lindkvist@fi.se
	Anna Wigren	anna.wigren@fi.se

